

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrije Basisschool I - De Knipoog I te
VILVOORDE**

Hoofdstructuur basisonderwijs

Pedagogisch geheel 5405-105833

Instellingsnummer 105833

Instelling Vrije Basisschool I - De Knipoog I

Directeur Martine BROUWERS

Adres Consciencestraat (Hendrik) 25 - 1800 VILVOORDE

Telefoon 02-254.88.44

E-mail martine.brouwers@kov.be

Website www.kov.be

Bestuur van de instelling VZW Katholiek Onderwijs Vilvoorde-K.O.V.

Adres Hellingstraat 44 - 1800 VILVOORDE

Scholengemeenschap NoordRand

Adres Consciencestraat (Hendrik) 25 - 1800 VILVOORDE

CLB Vrij CLB Noordwest - Brabant

Adres Nieuwstraat 120 - 1730 ASSE

Dagen van het opvolgingsbezoek 26-10-2017

Einddatum van het opvolgingsbezoek 26-10-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 26-10-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Jan VAN EECKHOUT

Teamleden Stefan PASTURE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Lager onderwijs: mens en maatschappij.....	4
3.2 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek.....	4
3.3 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek.....	4
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	7

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 06-10-2014 tot 09-10-2014 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 09-10-2017 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Lager onderwijs - Leergebieden

wetenschappen en techniek
 mens en maatschappij

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen voor mens en maatschappij in voldoende mate. De onderwijzers plannen een leeraanbod dat volledigheid, evenwicht, samenhang en gradatie garandeert. Leeruitstappen, actualiteit, milieu- en verkeerseducatie ondersteunen het werkelijkheidsgerichte leren.

3.2 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen voor wetenschappen en techniek in voldoende mate. De onderwijzers plannen een leeraanbod dat volledigheid, evenwicht, samenhang en gradatie garandeert. De vernieuwde infrastructuur en meer specifiek de groene speelplaats bieden kansen tot exploreren.

3.3 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	Om invulling te geven aan de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek gebruiken de onderwijzers een
Onderwijsaanbod	onderwijsleerpakket. De analyse van dat pakket verzekert volgens de
Onderwijsorganisatie	teamleden een aanbod dat overeenstemt met de verwachtingen van de
<i>Referentiekader</i>	eindtermen en de leerplannen. De uitgangspunten en de krachtlijnen van
<i>Planning</i>	eindtermen en leerplannen leidden tot een schooleigen visie op de betreffende
<i>Evenwichtig en volledig</i>	leergebieden. Deze visie stuurt aanbod en aanpak aan.
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	
<i>Onderwijstijd</i>	Het onderwijsleerpakket stuurt de planning en de voorbereiding van de lessen
<i>Klasmanagement</i>	aan. Punctueel werken de onderwijzers het aanbod af. Dat garandeert

evenwicht, volledigheid en gradatie. Sommige onderwijzers veranderen de voorgestelde volgorde van de wereldoriënterende thema's wel eens om de horizontale samenhang met andere leergebieden te versterken. De onderwijzers opteren voor een multiperspectieve aanpak. Indien relevant voorzien ze een meer cursorisch aanbod, voornamelijk voor de domeinen tijd en ruimte. Voor deze twee domeinen werkte het team een leerlijn uit die zowel het aanbod, de aanpak als de visualisatie in het klasbeeld stroomlijnt. Het schoolteam heeft bijzondere aandacht om aspecten van de leergebiedoverschrijdende thema's leren leren, sociale vaardigheden en ICT te integreren in het aanbod.

Het schoolteam kent nog een groeimarge om het aanbod af te stemmen vanuit de talenten en de interesses van de leerlingen. Een aantal onderwijzers houdt in beperkte mate rekening met de specifieke leefwereld van een groot deel van de leerlingenpopulatie. Het schoolteam inventariseerde alle mogelijke historische, geografische en natuurlijke bezienswaardigheden in de omgeving. Vanuit dat scala maken de onderwijzers een leerjaargebonden keuze voor leeruitstappen. Deze uitstappen ondersteunen het werkelijkheidsgericht leren. Zij gebeuren frequent en meer doelgericht dan voorheen.

Met het nieuwe onderwijsleerpakket en door een onlangs gevolgde teamnascholing heeft het schoolteam meer aandacht voor het domein techniek. De onderwijzers trachten door gezondheid-, verkeers- en milieueducatie gewenste attitudes bij de leerlingen te versterken. Voorbeelden hiervan zijn de wekelijkse fruitdagen, de schoolafspraken over het gebruik van wegwerpmateriaal en recyclage. Het schoolteam maakt soms gebruik van experts om het aanbod te verlevendigen.

De onderwijzers spelen in op de actualiteit. Voornamelijk in de klassen van de bovenbouw zijn daar duidelijke sporen van te vinden. Daar pakken de onderwijzers dat expliciet en periodiek aan via overdachte opdrachten.

De meeste onderwijzers hebben aandacht voor coöperatieve werkvormen waarbij leerlingen deels het onderwijsleerproces zelf in handen kunnen nemen. Toch blijft een aantal onderwijzers vasthouden aan een sturende leerkrachtenstijl waarbij de betrokkenheid van de leerlingen in het gedrang komt. Onderwijzers laten hierbij kansen liggen tot exploreren, experimenteren, probleemoplossend denken, samenwerken en zelfstandig handelen door de leerlingen. Tijdens meerdere geobserveerde lesactiviteiten stelde immers de onderwijsinspectie vast dat de onderwijzers zelf voornamelijk aan het woord zijn.

De school voorziet en organiseert voldoende onderwijstijd opdat de leerlingen de eindtermen kunnen bereiken en de leerplandoelen realiseren.

Materieel beheer
Infrastructuur
Uitrusting
Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over voldoende leermiddelen om het leerplan te realiseren. De leerlingen kunnen werken in een ICT-ondersteunende leeromgeving. Het schoolteam maakte doelgerichte afspraken over de aanwezigheid en het gebruik van de tijd- en ruimteaders. De onderwijzers

maken er doelgericht gebruik van. De ruim aanwezige tijd- en ruimtekaders bieden de leerlingen kansen om inzichten te verankeren en om transferrijk wereldoriënterend onderwijs te instrueren.

De vernieuwde infrastructuur, en meer specifiek de groene speelplaats, levert extra stimulansen tot onder meer exploreren en experimenteren. De uitwerking ervan, maar ook de betrokkenheid van de leerlingen bij de voorbereiding zijn voorbeelden van goede praktijk.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De onderwijzers gebruiken vooral de methode-eigen toetsen om de leerinhouden te evalueren. Ze zoomen ook meer en meer in op vaardigheden. Specifieke wereldoriënterende attitudes krijgen minder hun beslag binnen de evaluatiepraktijk en zitten volgens de onderwijzers verrat in de generieke sociale vaardigheden en de werkhouding. In meerdere klassen blijven de toetsen echter voornamelijk kennisgericht en krijgen meer verbredende inzichten en competenties minder aandacht.

De school nam vorig schooljaar voor het eerst officieel deel aan centrale toetsen. Hierdoor beschikt zij alsnog niet over jarenlange gegevens over de wereldoriënterende competenties van de leerlingen. Het schoolteam maakte een beknopte analyse van de behaalde resultaten.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Over het algemeen begeleiden de onderwijzers de leerlingen via momentane ondersteuning. Via pre-teaching wil het schoolteam inzetten op het wegwerken van de taalbarrière van een relevant aantal leerlingen. Het schoolteam is alert om de kwaliteit van het aanbod en de validiteit van de evaluatie zo weinig mogelijk te laten beïnvloeden door de meertaligheid van de leerlingen. De onderwijzers verenigen de lessen wereldoriëntatie niet louter tot woordenschatlesjes. Tijdens evaluatiemomenten passen de onderwijzers een aantal REDICODIS-maatregelen (remediëren, differentiëren, compenseren, dispensereren) toe en zien ze erop toe dat een toets wereldoriëntatie geen taaltoets wordt.

Aspecten van mens en maatschappij en van wetenschappen en techniek noch specifieke leerlinggebonden interesses en talenten krijgen in het leerlingvolgsysteem systematisch aandacht. Tijdens de (mondelinge) klasoverdracht kan dit wel aan bod komen. Ook in de BaSO-fiche bij de overgang naar het secundair onderwijs krijgen deze een vermelding. De wereldoriënterende aspecten komen weinig aan bod tijdens de leerlingenbesprekingen en zetten beperkt aan tot bijsturingen van het aanbod of de leerbegeleiding.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Naar aanleiding van het tekort in het vorige doorlichtingsverslag zette het schoolbeleid een waardevol, gestructureerd en gefaseerd verbeteringstraject op in samenwerking met meerdere externe partners. Individuele en teamgebonden nascholingen brachten de nodige knowhow in het schoolteam. De onderwijzers maken dankbaar gebruik van de specifieke expertise van het WO-kernteam. Onder meer via collegiale consultatie en via het overnemen van specifieke lesactiviteiten door collega's krijgen vernieuwde inzichten ingang. Hospiteren tijdens lessen wereldoriëntatie is nog geen schoolkenmerk.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het lager onderwijs.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jan VAN EECKHOUT de inspecteur-verslaggever	Martine BROUWERS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	